

اگر خداوند متعال همه چیز
را می‌داند...

پس چرا از اعضای بدن ما
شهادت می‌گیرد؟

ClipDealer
Royalty Free Stock Clips

no-atheism.net
no_atheism
islamway1434
asteira

no-atheism.net
no_atheism
islamway1434
asteira

تهیه شده در مجموعه رد شبهات ملحدین

شبهه:

اگر خداوند متعال همه چیز را میداند پس چرا از اعضای بدن ما شهادت میگیرد؟

خداوند متعال در مورد شهادت اعضای بدن انسان چنین میفرماید:

يَوْمَ تَشْهَدُ عَلَيْهِمْ أَلْسِنَتُهُمْ وَأَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

در آن روزی که علیه آنان زبان و دست و پای ایشان بر کارهایی که کرده‌اند گواهی می‌دهند (۱)

الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَى أَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ وَتَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

امروز بر دهانهایشان مهر می‌نهم و درباره آنچه می‌کردند دستانشان با ما سخن می‌گویند و پاهایشان (بر آن) گواهی می‌دهند. (۲)

حَتَّىٰ إِذَا مَا جَاءُوهَا شَهِدَ عَلَيْهِمْ سَمْعُهُمْ وَأَبْصَارُهُمْ وَجُلُودُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٠﴾

تا چون (همگی) به آن (آتش دوزخ) برسند، گوشهایشان و چشم‌هایشان و پوستهایشان به آنچه می‌کردند بر علیه آنها گواهی می‌دهند (۳)

ملحدین در شبهه ای پوچ و بی اساس و با نهایت بی اطلاعی از قرآن کریم، شریعت اسلامی و نیز مسائل حقوقی مطرح میکنند:

اگر الله متعال شما همه چیز را میداند و عالم به احوال بندگان خویش است پس چه نیازی دارد تا در روز قیامت از اعضای بدن انسان بر علیه فرد خاطی و گناهکار شهادت بگیرد؟!

در نتیجه الله شما بدلیل اینکه توان ثابت کردن گناه شخص گناهکار را ندارد! و مهمتر از این، چون خود آگاه به مسائل نبوده؛ بنابراین مجبور به اعتراف گیری از اعضای بدن آنها می شود.

پاسخ: این شبهه پیش فرض نادرستی دارد و طرح آن توسط ملحدین نشان از ضعف و ناتوانی آنان در موضوع شناخت الله متعال و قدرت و توانایی های او دارد.

پیش فرض نادرست به ما می گوید:

۱- الله متعال به همه چیز آگاه است

۲- ولکن برای آگاهی از احوال بندگان خویش از اعضای بدن آنان در روز قیامت شهادت میگیرد!

اما آیا چنین است؟ خیر.

شبهه پردازان به یقین و طبق معمول نه تنها هیچ آشنایی با اسلام و آیات قرآن نداشته بلکه از قوانین حقوقی نیز چیزی نمیدانند و اهدافشان از طرح این شبهات فقط و فقط گمراه نمودن عوام افراد جامعه می باشد؛ آن هم با نهایت بکار گیری تدلیس و تلبیس!

با یک مثال ساده شروع می کنیم:

معمولاً در دادگاه‌های دنیوی برای صدور حکم نهایی از سوی قاضی محکمه، به شهادت دادن شاهدان و مدارک ارائه شده از سوی آنان نیاز است.

از این رو شهادت، از زمره دلائل اثبات دعوا می باشد.

شاهدان عینی به سود یا زیان شخص مجرم یا گناهکار گواهی می دهند و در نتیجه آن، پس از طی مراحل، حکم دادگاه صادر می شود و چه بسا که در برخی موارد به دلیل کافی نبودن شواهد و نیز گاهی به علت اتهام های واهی و دروغین از سوی شاهدان و همچنین بی احتیاطی قاضی دادگاه رای صادر شده کاملاً بر علیه شخص بی گناه باشد و بالعکس.

ولکن تفاوت های زیادی ما بین دادگاه و چگونگی و دلیل شهادت دادن شاهدین در این دنیا و روز رستاخیز وجود دارد.

خداوند متعال در مورد اجرای قوانین روز قیامت چنین میفرماید:

وَنَضْعُ الْفُتُورِ الْكَبِيرِ لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَإِنْ كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ أَتَيْنَا بِهَا وَكَفَى بِنَا حَاسِبِينَ

و ما ترازوی عدل و داد را در روز قیامت خواهیم نهاد ، و ابدا به هیچ کس کمترین ستمی نمی شود و اگر به اندازه دانه خردلی (کار نیک یا بدی انجام گرفته) باشد ، آن را حاضر و آماده می سازیم (و سزا و جزای آن را می دهیم) و این کافی خواهد بود که ما حسابرس و حسابگر (اعمال و اقوال شما انسانها) باشیم (۴)

ملحدین حتی از وجود شاهدان دیگر که مهمترین آن ها خود الله متعال است اطلاعی ندارند و نمیدانند خداوند متعال خود برای حسابرسی کافی و وافیست و دارای علم غیب می باشد و نیازی به چنین شاهدینی هم ندارد.

بنابراین همانطوری که گفته شد بر خلاف افکار ملحدین؛ بجز خود حق تعالی و اعضای بدن، شواهد دیگری وجود دارند که بر علیه انسان به پا می خیزند.

الله متعال می فرماید: **وَيَوْمَ يُقْرَأُ الشَّهَادَةُ: رُوزِی که شاهدان در روز قیامت به پا می خیزند (۵)**

حضور این شاهدین در روز قیامت از مولفه هایی می باشد که باعث افزایش احساس مسئولیت ما بخاطر وجود ناظران و شاهدان متعدد می شود و این نشان از حکیمانه بودن افعال الله سبحانه و تعالی دارد و طبق همین حکمت و برنامه خداوند مقتدر در سرای آخرت شاهدانی از خود نفس شخص و نوع مخلوقات دیگر بر ما گواهی می دهند و متوجه می شویم که نظارت بر ما از هر سو و جهتی صورت پذیرفته است.

در اینجا ابتدا شاهدان روز رستاخیز را مورد بررسی قرار میدهیم و سپس به چگونگی و نیز چرایی شهادت دادن آنان و نیز اعضای بدن میپردازیم.

در روز قیامت شاهدان و گواهان به دو دسته تقسیم میگردند:

گروه اول: شاهدان و گواهان عینی

گروه دوم: شاهدان و گواهان داخلی

گروه شاهدان و گواهان عینی:

۱- الله سبحانه و تعالی مهمترین و بزرگترین گواه.

خداوند متعال خود اولین شاهد و بزرگترین گواه و ناظر بر اعمال و کردار انسان هاست که هیچ حالی از احوال بندگان بر وی پنهان نیست.

اللّٰهُ متعال در جای جای قرآن کریم می فرماید:

وَلَا تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ إِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُودًا إِذْ تُفِيضُونَ فِيهِ

هیچ کاری نمی‌کنید ، مگر این که ما ناظر بر شما هستیم ، در همان حال که شما بدان دست می یازید و سرگرم انجام آن می‌باشید(۶)

وَاللّٰهُ شَهِيدٌ عَلَىٰ مَا تَعْمَلُونَ :

و خدا گواه است بر آنچه می‌کنید (۷)

الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللّٰهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ

همان کسی که فرمانروایی آسمانها وزمین از آن اوست و خداوند وبر همه چیز گواه است (۸)

إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ
خداوند در روز رستاخیز میان آنان داوری می‌کند، خدا بر همه چیز شاهد و گواه است (۹)

فَالَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ أُولَٰئِكَ عَلَيْهِمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ
به سوی ما است بازگشت آنان، آنگاه خدا بر آنچه انجام می دهند، شهید و گواه می باشد (۱۰)

إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا

(و بدانید که) بیگمان خدا بر هر چیزی حاضر و ناظر (و مراقب رفتار و کردار شما) بوده است (و می‌باشد) (۱۱)

۲- پیامبران الهی علیهم الصلاه والسلام

گروه دیگری که در روز قیامت به عنوان شاهد حاضر خواهند شد انبیای الهی علیهم الصلاه والسلام می باشند که به رساندن تمام وکمال محتوی رسالت خود به دست مردم و نیز تکذیب ابلاغیه های آنان توسط ناباوران و مشرکین شهادت خواهند داد.

اللّٰهُ متعال در این باره در آیات مختلف کتاب گران قدرش میفرماید:

وَيَوْمَ نَبْعَثُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا ثُمَّ لَا يُؤْذَنُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ

روزی (که قیامت فرا می رسد) از هر ملّتی گواهی را (که در دنیا پیغمبرشان بوده است) برمی انگیزیم (تا علاوه بر آگاهی خدا از احوال ایشان ، و شهادت همه اندامشان) بر آنان شهادت دهد و موجب شرمساری و رسوائی بیشترشان گردد. (۱۲)

وَيَوْمَ نَبْعَثُ فِي كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا عَلَيْهِمْ مِنْ أَنْفُسِهِمْ وَجِئْنَا بِكَ شَهِيدًا عَلَىٰ هَؤُلَاءِ

روزی در میان هر ملّتی گواهی از خودشان بر آنان می‌گماریم (که در دنیا پیامبر ایشان بوده است) ، و تو را (ای محمّد) بر اینان (که هم اینک در جهان هستند و یا این که بعدها بوجود می آیند) گواه می‌گیریم. (۱۳)

فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ بِشَهِيدٍ وَجِئْنَا بِكَ عَلَى هَؤُلَاءِ شَهِيدًا

ای محمّد (حال اینان) چگونه خواهد بود بدان گاه که از هر ملّتی گواهی (از پیغمبران برای شهادت بر قوم خود) بیاوریم و تو را (نیز به عنوان) شاهدی بر (قوم خود از جمله) اینان (یعنی تنگ چشمان و نافرمایان) بیاوریم؟ (۱۴)

وَنَزَعْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا فَقُلْنَا هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ فَعَلِمُوا أَنَّ الْحَقَّ لِلَّهِ وَصَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ

(در آن روز، ما) از هر امتی گواهی (از میانشان برگزیده و) بیرون می‌کشیم و (به پیش خود احضار می‌کنیم، و خطاب به مشرکان) می‌گوئیم: دلیل خود را (بر شرک و کفر دنیوی) بیاورید. پس آنان خواهند دانست که حق با خدا است، و چیزهائی که به هم می‌بافتند (و انباز و بت و دست‌اندرکار جهان می‌نامیدند، از دستشان به در رفته است و) از ایشان گم و ناپدید گشته است (۱۵)

۳- گواهی دادن افرادی از امت اسلامی:

افرادی از امت اسلامی نیز در روز قیامت در راستای اثبات ابلاغیه های پیامبران به سوی مردم و نیز ظلم و ستم هایی که ایشان در قبال دعوت به ناباوران و مشرکین متحمل شده اند پا به عرصه میدان گذاشته و برای شهادت دادن حضور می یابند.

از حضرت ابو سعید الخدری رضی الله عنه روایت شده است که پیامبر صلی الله علیه وسلم فرمود:

روز قیامت الله متعال سیدنا نوح علیه الصلاه والسلام را فرا میخواند و به وی میگوید: آیا رسالت را به قوم خویش ابلاغ کردی؟ سیدنا نوح جواب میدهد بله پروردگارا! سپس الله تعالی رو به قوم سیدنا نوح علیه السلام کرده و میفرماید: ای قوم نوح؟ آیا به شما رسالت ابلاغ شد؟ در جواب میگویند: هیچ هشدار دهنده ای به سوی ما نیامد!! و در نهایت الله متعال رو به سیدنا نوح کرده و میفرماید: آیا شهادی بر ابلاغ رسالت خویش داری؟ در جواب میگوید بله محمد صلی الله علیه وسلم و امتش. در نتیجه شهادت میدهند که سیدنا نوح علیه السلام ابلاغ رسالت کرده است. (۱۶)

سپس پیامبر صلی الله علیه وسلم آیه **وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ وَيَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ قَرَأَتُ** کردند: که الله ذوالجلال میفرماید:

و بی‌گمان شما را ملّت میانه‌روی کرده‌ایم تا گواهانی بر مردم باشید و پیغمبر (نیز) بر شما گواه باشد (تا چنانچه دسته‌ای از شما راه او گیرد، و یا گروهی از شما از جاده‌ی سیرت و شریعت او بیرون رود، با آئین و کردار خویش بر ایشان حجّت و گواه باشد) (۱۷)

۴- فرشتگان الهی

از دیگر شواهد حاضر در روز رستاخیز ملائکه کرام می باشند؛ فرشتگانی که هر لحظه مراقب اعمال انسان هستند و تمامی اعمال انسان اعم از خیر و شر را ثبت و ضبط میکنند تا در روز قیامت مجال و فرصت برای انکار اعمالمان نداشته باشیم.

اللّٰهُ متعال در این مورد میفرماید:

وَإِنَّ عَلَيْكُمْ لَحَافِظِينَ ﴿١٠﴾ كِرَامًا كَاتِبِينَ ﴿١١﴾ يَعْلَمُونَ مَا تَفْعَلُونَ ﴿١٢﴾

بدون شک نگاهبانانی بر شما گمارده شده‌اند فرشتگانی که مأمور حفظ و نگهداری اعمال انسانها هستند

نگاهبانانی که (در پیشگاه پروردگار مقرب و) محترم هستند و پیوسته (اعمال شما را) می‌نویسند

هرکاری را که می‌کنید میدانند (۱۸)

مَا يَلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ

انسان هیچ سخنی را بر زبان نمی‌راند مگر اینکه فرشته‌ای مراقب و آماده (برای دریافت و نگارش) آن سخن است (۱۹)

وَجَاءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَعَهَا سَائِقٌ وَشَهِيدٌ

در آن روز هر انسانی (اعم از نیکوکار و بدکار، به میدان محشر) می‌آید همراه با راهنمائی (که او را رهبری و رهنمود می‌کند) و همراه با گواهی (فرشته‌ای) که بر پندار و گفتار او شهادت می‌دهد. (۲۰)

۵- شهادت دادن زمین

و اما زمین هم در روز رستاخیز برای اثبات عملکرد های ناپسندی که بر روی آن انجام شده است ندای شهادت را خواهد داد

اللّٰهُ تعالی در مورد بازگو کردن حقایق توسط زمین میفرماید:

يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ أَخْبَارَهَا

در آن روز (که سرآغاز قیامت است) زمین خبرهای خود را بازگو می‌کند و اتفاقاتی که بر روی آن انجام شده است را اعتراف میکند و نیز اعمال و افعالی را گواهی می‌دهد که مردمان بر روی آن انجام داده‌اند چرا که همه چیز در جهان ثبت و ضبط شده است. (۲۱)

از حضرت ابوهریره رضی اللّٰه عنه روایت شده که رسول اللّٰه علیه الصلاه والسلام هنگامی که آیه : يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ أَخْبَارَهَا تلاوت کردند فرمودند: آیا میدانید این اخبار کدامین اخبار هستند؟ اصحاب رضی اللّٰه عنهم فرمودند اللّٰه تعالی و پیامبرش صلی اللّٰه علیه وسلم دانایتر هستند. سپس پیامبر صلی اللّٰه علیه وسلم فرمود: این اخباری است در مورد شهادت دادن زمین بر علیه تمامی اعمال و افعال بندگان که بر روی آن مرتکب شده اند (۲۲)

گروه : شاهدان و گواهان داخلی (شهادت اعضای داخلی بدن)

۱- شهادت دست ها و پاها

۲- پوست بدن انسان گناهکار

بعد از بررسی گواهان و شاهدان عینی، حال به نحوه شهادت اعضای داخلی بدن انسان میپردازیم تا بدانیم چرا اللّٰه متعال با آن همه شواهد و مدارک این بار از خود اعضای بدن انسان اعتراف میگیرد.

اللّٰهُ متعال میفرماید:

وَأَمَّا أُولَئِكَ الَّذِينَ لَا تَعْبُدُونَ إِلَّا الْإِصْنَانِ إِنَّهُ لَكُم عَذَابٌ مُّبِينٌ ﴿٦٠﴾
وَأَنْ أَعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿٦١﴾ وَلَقَدْ أَصَلَّ مِنْكُمْ جِبِلًّا كَثِيرًا أَفَلَمْ تَكُونُوا تَعْقِلُونَ ﴿٦٢﴾ وَهَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي
كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿٦٣﴾ أَصْلَوْهَا الْيَوْمَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٦٤﴾

« و (فرمان می‌دهیم) ای گناهکاران! امروز (از مؤمنان) جدا شوید(۵۹) ای فرزندان آدم! مگر به شما فرمان ندادم که شیطان را پرستش نکنید چراکه او دشمنی آشکار برای شما است؟! (۶۰) و اینکه مرا پرستش کنید این راه راست است(۶۱) و همانا شیطان گروه‌های زیادی از شما را گمراه کرده است پس آیا خرد نمی‌ورزید (۶۲) این جهنمی است که به شما وعده داده می‌شد(۶۳) امروز به (سزای) کفری که می‌ورزیدید وارد آن شوید(۶۴) » (۲۳).

وقتی خداوند پاداش پرهیزگاران را بیان کرد سزای گناهکاران را نیز ذکر کرد و فرمود: ﴿وَأَمَّا أُولَئِكَ الَّذِينَ لَا تَعْبُدُونَ إِلَّا الْإِصْنَانِ﴾ در روز قیامت به گناهکاران گفته می‌شود: از مؤمنان جدا شوید، تا آنها را سرزنش کند و در حضور همه‌ی خلائق و قبل از آنکه آنها را وارد جهنم سازد توبیخشان نماید ﴿أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يُزْنِيَّ ءَادَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ﴾ مگر به شما فرمان ندادم و بر زبان پیامبران شما را توصیه نکردم که ای فرزندان آدم! از شیطان اطاعت مکنید؟ و در این توبیخ، توبیخ به خاطر انواع کفر و گناهان نهفته است، چون همه‌ی انواع کفر و گناهان اطاعت از شیطان و عبادت او محسوب می‌شود. ﴿إِنَّهُ لَكُم عَذَابٌ مُّبِينٌ﴾ چرا که او دشمن آشکار شماست. پس شما را از پرستش شیطان به شدت برحذر داشتیم و شما را از اطاعت او ترساندم، و خبر دادم که او شما را به چه چیزی فرا می‌خواند. ﴿وَأَنْ أَعْبُدُونِي﴾ و شما را فرمان دادم که با اطاعت از دستورات من و ترک آنچه از آن نهی کرده‌ام مرا بپرستید. ﴿هَذَا﴾ عبادت و پرستش و اطاعت از من و سرپیچی از شیطان ﴿صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ﴾ همان صراط مستقیم است پس دانش‌های مربوط به راه راست و اعمال آن در این دو چیز - یعنی اطاعت از خدا و پیروی نکردن از شیطان - خلاصه می‌گردد.

ولی شما به عهد من پایبند نماندید و به سفارش و توصیه‌ی من عمل نکردید بلکه دشمن را که شیطان است به دوستی گرفتید، شیطانی که ﴿أَصَلَّ مِنْكُمْ جِبِلًّا كَثِيرًا﴾ گروه‌های زیادی را از شما گمراه ساخت، ﴿أَفَلَمْ تَكُونُوا تَعْقِلُونَ﴾ آیا عقل نداشتید که شما را فرمان دهد تا پروردگارتان و کارساز حقیقی تان را به دوستی بگیرید و شما را از دوستی کردن با سرسخت ترین دشمنانتان باز دارد؟ اگر عقل و خرد درستی داشتید چنین نمی‌کردید.

پس هرگاه از شیطان پیروی کردید و با خداوند مهربان دشمنی ورزیدید و دیدار الهی را تکذیب کردید و آمدن قیامت که سزای سزا و جزاست را رد نمودید و نپذیرفتید، و سخن عذاب بر شما محقق گشت، ﴿هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ﴾ این همان جهنمی است که به شما وعده داده می‌شد و آن را تکذیب می‌کردید. پس اینکه آن را با چشم خود آشکارا مشاهده کنید، جهنمی که دل‌ها از دیدن آن مضطرب گشته و چشم‌ها از هول و وحشت، از حدقه بیرون می‌آیند

سپس جریان آنان را اینگونه به پایان می‌رساند که دستور می‌دهد تا وارد جهنم شوند و به آنها گفته می‌شود: ﴿أَصْلَوْهَا الْيَوْمَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ﴾ وارد جهنم شوید و در آن بسوزید، به صورتی که گرما و سوزش آن از هر سو شما را احاطه نموده و به همه جانتان سرایت می‌کند. و این بدان سبب است که شما به آیات خدا کفر می‌ورزیدید و پیامبران خدا را تکذیب می‌کردید

اما کافران و گناهکاران برای اینکه خود را از این مهلکه نجات دهند در جواب اللّٰهُ متعال به شهادت دروغ متوسل شده و می‌گویند:

وَاللّٰهُ رَبَّنَا مَا كُنَّا مُشْرِكِينَ

به خداوندی که پروردگار ما است سوگند که ما مشرک نبوده‌ایم! (و هرگز جز تو را نپرستیده‌ایم!) (۲۴)

در حدیث شریف به روایت انس بن مالک رضی الله عنه آمده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم فرمودند: «بنده در روز قیامت می‌گوید: پروردگارا! علیه خود شاهی جز نفس خود را اجازه نمی‌دهم (نمی‌پذیرم)!

بنابراین خداوند جلّ جلاله هم به او می‌گوید: پس امروز خودت به حسابرسی خویش بسنده هستی

(اَفْرَأُ كِتَابَكَ كَفَىٰ بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا ﴿١٤﴾ / اسرا) و کافیست که کرام الکاتبین گواهان تو باشند (۲۵).

در این هنگام خداوند در بیان حالت زشت و اسفبار آنها در سرای بدبختی و شقاوت می‌گوید:

الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ وَتَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

امروز بر دهانهایشان مهر می‌نهم. (یعنی آنها را گنگ و لال می‌کنیم، پس آنان سخن نمی‌گویند و نمی‌توانند کارهایی را که کرده‌اند از قبیل کفر و تکذیب انکار کنند).

(وَتُكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ وَتَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ)

و دستانشان با ما سخن می‌گویند و پاهایشان گواهی می‌دهند (یعنی اعضای بدنشان در رابطه با کارهایی که انجام داده‌اند علیه آنها گواهی می‌دهند. و اعضای آنها را خداوند به سخن می‌آورد، خداوندی که هر چیزی را به سخن می‌آورد).

در این هنگام کافران و ناباوران خطاب به اعضا و پوست بدنشان می‌گویند:

... لِمَ شَهِدْتُمْ عَلَيْنَا قَالُوا أَنْطَقَنَا اللَّهُ الَّذِي أَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ خَلَقَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

چرا بر ضدّ ما شهادت دادید؟ پاسخ می‌دهند: خداوندی ما را به گفتار درآورده است که همه چیز را گویا نموده است، و همان خداوند در آغاز شما را (از عدم) آفریده است و (در پایان زندگی و بعد از ممات، دوباره جامه‌ی حیات به تنتان کرده و برای حساب و کتاب) به سوی او برگردانده شده‌اید. یعنی امروز همه موجودات عالم سخن می‌گویند و اسرار را بازگو می‌کنند. چرا که پرده‌ها از رازها به کنار رفته است (۲۶)

نکته قابل توجه آنکه ممکن است شبهه‌ای مطرح شود و آن اینکه چگونه بر زبان هایشان مهر نهاده می‌شود اما اعتراض به اعضای بدن توسط ناباوران صورت می‌گیرد؟!

(باید بگوییم یکی از دلایلی که در مقام جمع بین این آیات وجود دارد این است که آنچه در آیه‌ی مورد بحث از سوره‌ی "یس" نفی شده است (تکلم عادی) تکلم به گونه‌ی عادی است که زبان در دنیا عادت به آن کرده و احیاناً با دروغ و تکذیب حقایق و انکار واقعیات، توأم می‌باشد و آنچه در سوره‌ی مبارکه‌ی نور و فصلت اثبات می‌گردد، تکلم به گونه‌ی ارائه‌ی آثار مضبوط و مکنون از گفتارها و سخنان جاری بر زبان است از سنخ تکلم دست و پای انسان که شهادت به عامل صادر شده از خود می‌دهند و لذا در سوره‌ی "نور" و فصلت هم از کار زبان در ردیف (ایدی) و (ارجل) تعبیر به شهادت شده است).

جمع بندی:

۱- همانطوری که در ابتدا هم گفته شد : یکی از مهمترین دلایل اثبات عملکرد افراد خاطی و گناهکار «شهادت شهود» یا «گواهی گواهان» است.

۲- خداوند متعال هیچ نیازی به گرفتن شهادت از اعضای بدن افراد گناهکار برای اثبات گناهان ایشان ندارد و خود برای حسابرسی کافیهست.

۳- با اینکه برای انسان ها در دنیا اتمام حجت شده و مرحله تبلیغ و احتجاج در روند هدایت و بیان تکلیف الهی پایان پذیرفته، در روز قیامت افراد گناهکار برای رهایی از مهلکه عذاب به انواع و اقسام دروغ ها متوسل شده و شرک، کفر، ظلم و جنایات های خودشان را انکار می نمایند و هنگامی که شواهدی برای عملکرد آنان در دنیا آورده می شود باز هم منکر شده و هیچ شاهدهی جز خودشان را قبول نمی کنند.

۳- هنگامی که گناهکاران نفس خود را بعنوان تنها شاهد برای افعال و اعمال خود گرفتند، در این حین خداوند متعال میفرماید: امروز خودتان حسابگر اعمال و افعال خودتان خواهید بود (**اقْرَأْ كِتَابَكَ كَفَىٰ بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا** {۱۴} / اسرا) و در نتیجه، اعضای بدن افراد خاطی آنچه را که دیده، شنیده و انجام داده اند را اعتراف می نمایند و با این حال باز هم لب به سخن گشوده و با لحنی تحقیر آمیز به اندام های بدن خویش میگویند؟ ... **لَمْ شَهِدْتُمْ عَلَيْنَا قَالُوا أَنْطَقَنَا اللَّهُ الَّذِي أَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ خَلَقَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ**

(دیگر شما) چرا بر علیه ما شهادت میدهید؟؟! و لکن پاسخی که از اعضای بدن خود میشوند این است: خداوندی ما را به گفتار درآورده است که همه چیز را گویا نموده است، و اوست که در آغاز شما را (از عدم) آفریده و (در پایان زندگی و بعد از ممات، دوباره جامهی حیات به تنتان کرده و برای حساب و کتاب) به سوی او برگردانده می شوید.

۴- در نتیجه هیچ عذری باقی نمی ماند و الله دوالجلال کوچکترین ظلم و ستمی به بندگان خویش روا نمی دارد همانطوری که میفرماید:

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا وَمَا رَبُّكَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ

هر کس که کار نیک بکند به نفع خود می کند، و هر کس که کار بد بکند به زیان خود می کند، و پروردگار تو کمترین ستمی به بندگان نمی کند (۲۷).

والسلام علی من اتبع الهدی

نویسنده: موحد موحدی

۲۸ اردیبهشت ۱۳۹۹ هجری شمسی

رد شبهات ملحدین

پی نوشت ها :

- [1] نور / ۲۴
- [2] یس / ۶۵
- [3] فصلت / ۲۰
- [4] الانبیا / ۴۷
- [5] غافر / ۵۱
- [6] یونس / ۶۱
- [7] آل عمران / ۹۸
- [8] البروج / ۹
- [9] الحج / ۱۷
- [10] یونس / ۴۶
- [11] النساء / ۳۳
- [12] النحل / ۸۴
- [13] همان / ۸۹
- [14] النساء / ۴۱
- [15] القصص / ۷۵
- [16] کتاب صحیح بخاری - مولف : محمد بن اسماعیل البخاری / صفحه ۱۸۱۳ - حدیث شماره ۷۳۴۹ - ناشر: دارابن کثیر دمشق- بیروت
- [17] البقره / ۱۴۳
- [18] الانفطار ۱۲/۱۱/۱۰
- [19] ق / ۱۸
- [20] همان / ۲۱
- [21] الزلزله / ۴

[22] تفسیر الجامع للاحكام القرآن - امام القرطبی / سنن امام ترمذی حدیث شماره ۳۳۵۳ ، السنن الکبری امام نسائی حدیث شماره (۱۱۶۹۳) و مسند امام أحمد حدیث شماره (۸۸۶۷).

[23] یس / ۶۴-۵۹

[24] الانعام / ۲۳

[25] صحیح مسلم بخش کتاب الزهد و الرقائق - شماره ۱۷ صفحه ۹۴۲ ح ۲۹۶۹ (تحقیق: رائد صبری ابن أبي علفة)

ناشر: دارالحضاره ۱۴۳۶ هجری چاپ دوم / امام آلبنی - صحیح الجامع الصغیر والزیادته (الفتح الکبیر) - ناشر: المكتب الاسلامی جلد اول حدیث شماره ۸۱۳۴

[26] فصلت / ۲۱

[27] همان / ۴۶

پایان